

Nr 211.

Godkänd av första kammaren den 27 maj 1924.

Godkänd av andra kammaren den 27 maj 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående vidtagande av åtgärder för åstadkommande av en effektivare inspektion inom gruvindustrien.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 14.)

(Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 6.)

Till Konungen.

Inom riksdagen har framhållits behovet dels att en speciell yrkesinspektör för gruvindustrien tillsattes, dels att efter av Eders Kungl. Maj:t företagen utredning närmare föreskrifter utfärdades till skydd mot olycksfall och ohälsa i arbete inom gruvindustrien.

I den ordning, 46 § riksdagsordningen stadgar, har riksdagens vederbörande utskott inhämtat socialstyrelsens yttrande över motionen.

Beträffande det första av de i motionen innefattade yrkandena får riksdagen anföra följande.

Tillsynen över arbetarskyddet inom gruvdriften åligger för närvarande huvudsakligen bergmästarna, vilkas verksamhet regleras dels av arbetarskyddslagen, dels av gruvstadgan, varvid det förhållandet synes vara för handen, att den myndighet, de tillerkännas genom den senare delvis är större än den, som tillkommer en vanlig yrkesinspektör enligt den förra. Gruvstadgan § 52 stadgar nämligen, bland annat, att därest bergmästare finner nödigt, »att i gruva anstalt göres till trygghet för arbetsmanskaper — — — — —, äge bergmästaren förelägga gruvägaren att inom viss tid hava utfört sådan anstalt vid äventyr, förutom ansvar enligt § 50, att, efter omständigheterna, *det föreskrivna arbetet på hans bekostnad genom bergmästarens försorg verkställt eller grubarbetet inställes, till dess sådan anstalt blivit gjord*». Riksdagen har ej funnit tillräckliga skäl förebragta för att förorda ett frånskiljande av befogenheten att övervaka arbetarskyddet från bergmästarnas åligganden till förmån för en nyinrättad särskild yrkesinspektion. De skäl emot en sådan åtgärd, som anförts av socialstyrelsen, synas riksdagen värda allt beaktande.

Däremot vill riksdagen på det bestämdaste uttala, att allt bör göras för att få den redan befintliga yrkesfareinspektionen så effektiv som möjligt.

Riksdagen har därvid fäst sig vid socialstyrelsens uppgift, att anvisningar till förekommande av olycksfall inom gruvindustrien hittills endast utgivits eller förberetts rörande den grupp av olycksfall, som omfattar dylika, uppkomna genom användande av arbetsmaskin, arbetsredskap eller annat tekniskt hjälpmedel, men däremot ej beträffande sådana, som hänföra sig till ett arbetsgrepp, en arbetsprestation eller dylikt. Då till den senare gruppen höra några av de vanligaste orsakerna till olycksfall, såsom »nedfallande föremål», »halkning och fall», o. d., får riksdagen understryka vikten av att vägledande råd och anvisningar utgivnas även beträffande denna grupp.

Vidare får riksdagen framhålla vikten av att redan gällande bestämmelser för inspektion av gruvor noga följas och eventuellt kompletteras med nya. Det synes riksdagen, som om därvid framför allt den i § 31 av lagen om arbetarskydd fastslagna rätten för arbetarna att genom valda ombud framföra sina synpunkter för inspektionsförrättaren skulle vara av avgörande betydelse. Det bör vara varje inspektionsförrättare angeläget att *alltid* vid sina besök å en arbetsplats *tillkalla* dessa ombud och taga del av deras åsikter, och även mellan inspektionerna bör en viss kommunikation upprätthållas mellan dessa båda parter ävensom mellan dem och arbetsledningen. Möjligen bör det tagas under överbäggande, huruvida ej ett förtydligande på denna punkt av gällande bestämmelser vore på sin plats.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes uppdraga åt socialstyrelsen eller annan myndighet att utreda, på vilket sätt inspektionen inom gruvindustrien må kunna göras ur yrkesfaresynpunkt så tillfredsställande som möjligt, samt därefter utfärda eventuellt nödiga föreskrifter till skydd mot olycksfall inom sagda industri.

Stockholm den 27 maj 1924.

Med undersätlig vördnad.